

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра дитячої хірургії**

**Силабус навчальної дисципліни
«Диференційна діагностика абдомінального синдрому у дітей в практиці
сімейного лікаря»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин / 3 кредити. V рік навчання IX-X семестр
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	Згідно з розкладом занять із цикловою формою навчання. Кафедра дитячої хірургії м.Одеса, вул. Академіка Воробйова 3, Комунальне некомерційне підприємство «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» Одескої обласної ради, хіургічний корпус, 1 поверх.
Викладач(-і)	Завідувач кафедри: д.мед.н. професор Лосев О.О.. Професори: д.мед.н. Мельниченко М.Г.. Доценти: к.мед.н. Аплевич В.М., к.мед.н. Елій Л.Б. Асистенти: к.мед.н. Квашніна А.А, к.мед.н. Павленко К.В., Каравасілі О.М.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Аплевич Валерія Михайлівна, завідуюча учбовою частиною , к.т.098-343-90-84,e-mail: valeriya.aplevych@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams. Очні зустрічі під час карантину не проводяться.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення – абдомінальний біль у дітей.

Пререквізити. Для освоєння дисципліни необхідні знання, уміння та навички таких дисциплін як анатомія людини, гістологія, ембріологія, мікробіологія, фізіологія, оперативної хірургія та топографічної анатомія, пропедевтика дитячих хвороб, дитячі інфекційні хвороби та інтегрується з цими дисциплінами;

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра дитячої хірургії**

Постреквізіти. Знання, уміння та навички з вибіркової дисципліни «Диференційна діагностика абдомінального синдрому у дітей в практиці сімейного лікаря » необхідні для вивчення педіатрії, терапії, хірургії , інфекційних хвороб , реаніматології.

Мета дисципліни – засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, типових та атипових клінічних прояв, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації дітей з абдомінальним синдромом, відповідних підготовці лікаря загального профілю з урахуванням особливості його спеціальності.

Завдання дисципліни:

- формування знань щодо анатомо – фізіологічних особливостей черевної порожнини у дітей ;
- вміння проведення диференційної діагностики абдомінального синдрому у дітей різних вікових груп;
- діагностувати невідкладні стани в клініці дитячої хірургії і надати екстрену медичну допомогу дитині з абдомінальним синдромом;
- виявляти різні клінічні прояви ускладнень захворювань, що супроводжуються абдомінальним болем.

Очікувані результати

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- анатомо фізіологічні особливості черевної порожнини у дітей різних вікових груп;
- захворювання , які супроводжуються абдомінальним болем;
- методи інструментальної та лабораторної діагностики захворювань, які супроводжуються абдомінальним болем;
- методи лікування гострої хірургічної патології у дітей, які супроводжуються абдомінальним болем

Вміти:

- збирати анамнез, проводити огляд хворого, пальпацію, аускультацію, перкусію, описання об'ективного статусу та визначення клінічних симптомів у дітей;
- обґрунтувати план обстеження і лікування;
- складати план обстеження і лікування;
- визначати показання і протипоказання до операції, особливостей ведення післяопераційного періоду;
- розпізнати основні клінічні прояви ;
- диференціювати захворювання, які супроводжуються абдомінальним синдромом у дітей різних вікових груп;
- інтерпретувати допоміжні методи дослідження: ультразвукове дослідження, лабораторні та біохімічні аналізи, показники гемодинаміки (Р, АТ, Нт, Нв, ОЦК);

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра дитячої хірургії**

- продемонструвати огляд дитини;
- ідентифікувати особливості перебігу ;
- запропонувати алгоритм дії лікаря та тактику ведення хворих ;
- трактувати загальні принципи лікування .

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання.

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять (30 год.), організації самостійної роботи (60 год.).

Методи навчання:

- *словесні* (відповідь, пояснення, бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, робота з книгою);
- *наочні* (малюнок, демонстрація, ілюстрація);
- *практичні* (відпрацювання практичних навичок, коректне користування хірургічним інструментарієм).

Самостійна робота: самостійна робота з підручником, самостійне відпрацювання окремих практичних навичок, перегляд відеоматеріалів та презентацій, робота з банком тестових завдань.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Гострий апендицит у дітей. Апендикулярний інфільтрат. Перитоніт.

Тема 2. Кишкова колька, копростаз.

Тема 3. OPBI, гострий бронхіт, пневмонія, плеврит .

Тема 4. Кишкова інфекція (салмонельоз, дизентерія, ієрсиніоз, амебіаз), дисбактеріоз, глистяна інвазія.

Тема 5. Дитячі інфекції - кір, краснуха, скарлатина, вітряна віспа.

Тема 6. Захворювання жовчовидільної системи - дискинезія желче - виводячих шляхів, гострий холецистіт.

Тема 7. Захворювання сечовидільної системи - піелонефрит, гломерулонефрит, цистіт, сечокам'яна хвороба.

Тема 8. Захворювання полової сфери в дівчинок - вульвовагініт, аднексіт, апоплексія йперекрут яєчника, гематокольпос.

Тема 9. Первінний перитоніт. Мезаденіт. Хвороба Крона. Запалення дивертикулу Меккеля.

Тема 10. Абдомінальна форма хвороби Шенлейна - Геноха.

Тема 11. Пороки розвитку ілеоцекального кута - мембрана Джексона, спайка Лейна, рухлива сліпа кишка.

Тема 12. Психогенні болі в животі.

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Дитяча хірургія : навч. посібник / О.О. Лосєв, М.Г. Мельниченко, І.Р. Діланян, Д.О. Самофалов ; за ред. О. О. Лосєва. – Одеса : ОНМедУ, 2012. — 224

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра дитячої хірургії**

с

2. Pediatric surgery (Textbook / GrifoftheMinistryofHealthofUkraine / Odessa: ONMedU, 2019, 224 с.) LosevO.O., MelnychenkoM.G., andothers, only 7 people
3. Дитяча хірургія. Навчальний посібник. Частина 2. За ред. Толстанова О. К., Рибальченка В. Ф., Данилова О. А. та ін. Житомир «ПОЛІССЯ». – 2016. – с. 225, 322-331

Додаткова:

1. Невідкладна хірургія органів черевної порожнини (стандарти організації та професійно –орієнтовані алгоритми надання медичної допомоги) / Заред. Фоміна П.Д., Усенко О.Ю., Березницького Я.С. – К.: Бібліотека «Здоров'я України», 2018. — 354 с.
2. Вікові аспекти гострого апендициту у дітей та ключ до його розпізнавання. Навчальний посібник. 2019. 260 с. За ред.: Боднар Б.М., Рибальченко В.Ф., Боднар О.Б., Мельниченко М.Г. та інші. Видав. ISBN 978-966-697-828-1
3. Недельська С. М Захворювання гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей навчальний посібник для студентів 6 курсу медичного факультету, лікарів-інтернів, педіатрів, сімейних лікарів / Недельська С. М, В. І. Мазур, Т. Є. Шумна. - Запоріжжя: [ЗДМУ], 2017. - 113 с.
4. Порушення випорожнень у дітей: закрепи та енкопрез: Навчальний посібник / В.Ф. Рибальченко, В.В. Бережний, В.С. Конопліцького ін.; За ред. проф. В.Ф. Рибальченка, В.В. Бережного, В.С. Конопліцького, П.С. Русака. — К.: ТОВ «ВІТ-А-ПОЛ», 2018. — 548 с.: іл.
5. Мальротація кишечника у дітей: відембріогенезу донаслідків/ Монографія. За редакцією: Переяслова А.А., Рибальченка В.Ф., Лосєва О.О. – К.: ПП «ІНПОЛ ЛТМ» Друкарня «000000000», 2019. – 226 с: іл.
6. Кишкова непрохідність у дітей : навчальний посібник для студентів 5 курсу медичних факультетів (спеціальності: «Лікувальна справа», «Педіатрія»). Спахі О.В., Барухович В.Я, Кокоркін О.Д., Лятуринська О.В., Пахольчук О.П., Запорожченко А.Г. - Запоріжжя. -2015.- 75 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю здійснюються під час проведення навчальних занять і мають на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу, рівень теоретичної та практичної підготовки. Форми проведення поточного контролю – опитування, бесіда, доповідь, тестування, розв'язування ситуаційних задач, вирішення клінічної ситуаційної задачі, демонстрація практичних навичок чи вміння. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими та відповідають еталонам відповідей. Оцінювання успішності вивченняожної теми дисципліни виконується за традиційною 4-х бальною шкалою.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра дитячої хірургії**

Критерії поточного оцінювання на занятті:

«5»	Здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
«4»	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного.
«3»	Здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;
«2»	Здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Форма і методи підсумкового контролю – залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі розділи освітньої програми вибіркової дисципліни, приймав активну участь у семінарах, не має академічної заборгованості, має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не менше «задовільно» за підсумкове заняття.

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів не передбачено.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою дисципліни та методичними рекомендаціями викладача. Здобувачам також рекомендується для самостійного опрацювання відповідна наукова література та періодичні видання. Методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів передбачає засоби самоконтролю (тести, пакет контрольних завдань).

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни відповідає правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра дитячої хірургії**

академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету

Вимоги дисципліни: обов'язкове відвідування аудиторних занять, активна участь в обговоренні питань, попередня підготовка до семінарських занять за допомогою учебово-методичних посібників і основний літературі, якісне і своєчасне виконання завдань для самостійної роботи, участь у всіх видах контролю (поточний контроль, контроль СРС, підсумковий контроль).

Дотримання академічної добросердісті передбачає: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної добросердісті здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу. Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «відсутній», він повинен його

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра дитячої хірургії**

відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрой: Користуватися ними під час пари, в цілях, що не пов'язані чи порушують навчальний процес, не дозволяється. Спроба розмовляти під час заняття розцінюється як грубе порушення етичних правил поведінки.

Поведінка в аудиторії: здобувачі повинні стежити за своїм зовнішнім виглядом, слідкувати за своєю мовою, не допускати вживання нецензурних слів. Неприпустима фамільяність, грубість, неповага у спілкуванні зі своїм співбесідником, непристойна поведінка в будь-якій формі. Категорично заборонено вживати наркотичні та токсичні засоби. Не допускається вживання алкогольних та слабоалкогольних напоїв або перебування в стані, що ними обумовлюється, в будь-який час на території навчального закладу. Дбайливо відноситися до матеріально-технічної бази та навчальної літератури навчального закладу.